

УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ У ФАКТОРНОМУ ОТОЧЕННІ

В умовах, спричинених світовою фінансовою кризою, яка суттєво загострила проблеми вітчизняної економіки, активізація інвестиційної діяльності набуває особливої актуальності, адже саме інвестиційна діяльність є рушійною силою розвитку будь-якої економічної системи – від окремого суб'єкту господарювання до економіки країни й світу в цілому [1, 2]. В умовах жорсткої конкуренції на сучасних ринках товарів і капіталу успішна реалізація інвестиційної діяльності можлива лише за умови застосування передових розробок економічної науки щодо управління інвестиційними проектами.

Проект є організаційною формою реалізації процесу інвестування. У цьому понятті зосереджені як стратегічне планування інвестиційної діяльності, так і практична реалізація щоденного оперативного управління нею [3].

Інвестиційний проект – це спеціальним способом підготовлена документація, що містить максимально повний опис і обґрунтування всіх особливостей майбутнього інвестування. У такому розумінні проект є документованим інвестиційним планом [4]. Інвестиційний проект – це комплекс заходів, що здійснюються інвестором з метою реалізації свого плану нарощування капіталу. Дії інвестора мають бути оптимальними для досягнення поставлених цілей при обмежених часових, фінансових і матеріальних ресурсах [5]. Подібно більшості організаційних заходів, основна мета проекту – задоволення потреб замовника. Характеристики проекту допомагають відрізнити його від інших дій організації. Основні характеристики проекту такі [6]: встановлена мета; визначена тривалість виконання, із чіткою датою початку і завершення; звичайно, у проекті беруть участь кілька відділів і різноманітних фахівців; як правило, виконується щось нове, чого ніколи не було раніше; особливі вимоги за часом, витратами й якістю виконання роботи.

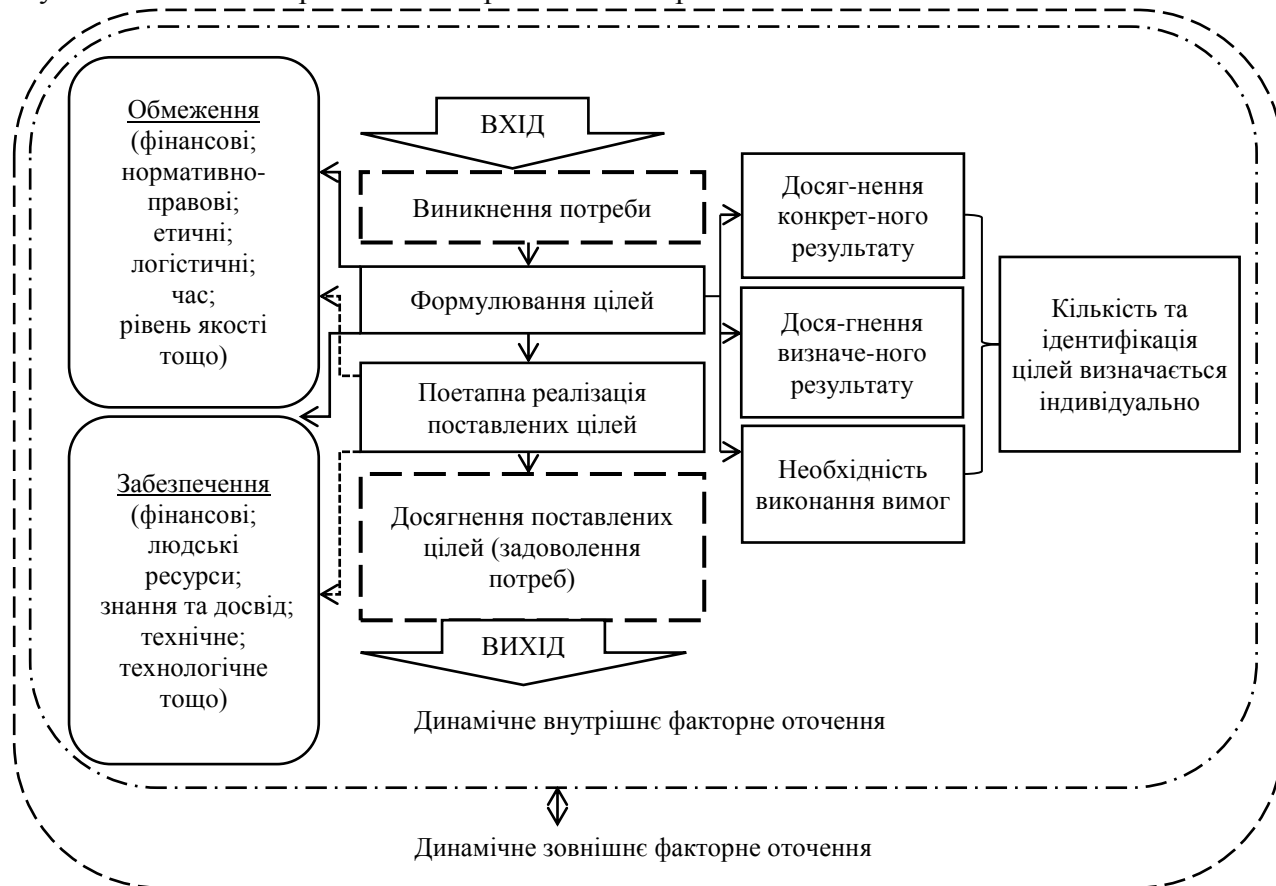
Проект може бути представлений як система. Система – це група елементів (люди, технічні елементи), організованих таким чином, що вони діють як одне ціле для досягнення визначеної мети (рис. 1).

Інвестиційний процес здійснюється в динамічному середовищі, яке має на нього безпосередній вплив. Знання оточення дозволяє виділити фактори, які можуть негативно впливати на реалізацію проекту, і локалізувати їх дію.

Свої повноваження по керівництву роботами зі здійснення проекту, а саме: планування, контроль і координацію робіт всіх учасників проекту, замовник та інвестор делегують керівнику проекту [9]. Склад функцій і повноважень керівника проекту визначається контрактом із замовником. Перед керівником і його командою ставиться завдання керівництва та координації робіт протягом життєвого циклу проекту до досягнення поставлених цілей і результатів при дотриманні встановлених термінів, бюджету й якості [9].

Команда проекту – це специфічна організаційна структура, яку очолює керівник проекту [9]. Вона створюється на період здійснення проекту і її завданням є здійснення функцій управління проектом. Склад команди залежить від характеристик проекту, а саме від його масштабу, складності. Членами команди є інженер проекту, керівник контрактів, контролер проекту, бухгалтер проекту, керівник відділу матеріально-технічного забезпечення, керівник робіт із проектування, керівник виробництвом, адміністративний помічник.

Головним учасником будь-якого проекту є замовник, організація для якої виконується проект і яка в майбутньому буде використовувати об'єкт. Замовник бере участь у роботі над проектом на початковій і завершальній стадії робіт. Якщо інвестор, тобто та сторона проекту, яка забезпечує його фінансування, не є замовником, то вкладення коштів у проект можуть здійснювати банки, інвестиційні фонди та інші кредитні організації. Вони вступають у договірні відносини із замовником, контролюють виконання контрактів, здійснюють розрахунки з іншими сторонами по мірі виконання робіт.

Рис. 1. Інвестиційний проект як системний процес у динамічному факторному оточенні

Обґрунтовано, що проектне інвестування дає можливість акумулювати необхідний для реалізації інвестиційного проекту капітал шляхом залучення іноземних інвесторів. Для України – це перспективи додаткових капіталовкладень у стратегічні напрямки розвитку економіки за рахунок додаткового джерела коштів, можливість здійснити трансфер ризиків. Нарешті, винятковою є роль держави в реалізації інвестиційних проектів пріоритетного напрямку. Таким чином, міжнародне проектне інвестування розглянуто з точки зору транскордонної, комплексної фінансової операції, інтернаціональний характер якої дає можливість використати переваги ресурсного забезпечення, географічного розміщення, а також різних варіацій фінансування при здійсненні капіталовкладень у стратегічно важливі інвестиційні проекти.

Список джерел:

1. Гриньова В. М., Лепейко Т. І. *Проблеми розвитку інвестиційної діяльності* : монографія. Харків : ХНЕУ, 2007. 464 с.
2. Майорова Т. В. *Інвестиційна діяльність* : навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2009. 376 с.
3. Жуков В. В. *Проектне фінансування* : навч. посіб. Харків : Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2004. 236 с.
4. Дука А. П. *Теорія і практика інвестиційної діяльності. Інвестування* : навч. посіб. Київ : Каравела, 2008. 246 с.
5. Калінеску Т. В. *Управління інвестуванням підприємств* : монографія. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2009. 105 с.